Ч. 236 Четвер 21 жовтня (2 падолиста) 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Справа квотова. — З угорского сойму. — Новий набуток Росиї в Европі. — Анґлійско-трансвальска війна).

Як доносять часописи, причиною пізнійшого скликаня спільних делеґаций єсть та обставина, що оба правительства надіють ся, що до того часу буде полагоджена справа квотова, а побоюють ся, що на случай неполагодженя квотової справи могло би прийти в угорскій делеґациї до живої дискусиї, бо часть послів не буде голосувати на спільні видатки перед оконечним означенєм висоти квоти.

Фінансова комісия угорского сойму ухвалила вчера по полудни буджетову провізорию на 1900 рік. Президент міністрів Сель висказав в часї дискусиї пересьвідченє, що заключена угода з Угорщиною війде в жите з днем 1 січня 1900 р. Супротив бесїди пос. Кошута заявив президент міністрів, що не поділяє висказаних побоювань, що Австрия відмовить взаїмности і тому не поробив ніяких окремих приготовлень. Однако він пересьвідчений, що коли би прийшло до такого случаю, то край має достаточні средства, аби надати свому праву відповідне значенє.

В кругах зближених до міністерства заграничних справ і до фінансового сьвіта говорять, що Росиї удало ся набути від Іспанії залив Цевту на ґібральтарскій дорозї. В тій справі іменно їздив ґр. Муравев до Мадрида. Француска середземна фльота одержала вже приказ удати ся до Цевти, де стрітить ся з російскими военними кораблями.

Нинїшні телеграми принесли вісти про побіду Бурів над Анґлійцями під Ледісмес. О тій битві доносять анґлійскі депеші такі подробиці: Праве крило Анґлійців виперло спершу Бурів з їх сильних становищ, однако було неможливо використати ту хвилеву побіду. Анґлійска піхота попала в дуже сильний огонь, внаслїдок чого командуючий ґенерал, що був в центрі, вислав кілька відділів на поміч тим, котрі стояли в перших рядах. Пізнійше цїлий відділ Бурів напер з великою силою, а що було їх більше, то анґлійский ґенерал приказав своїм войскам відступати. — Сам анґлійский командант прислав до міністерства війни в Льондонї таку депешу: Анґлійский відділ зложений з 1 баталїона Ірляндців, одного баталїона полку Плянкастер і одної гірскої батерії, висланий против Бурів, потерпів великі страти і дістав ся в полон. Той відділ числив 42 офіцирів і 2000 вояків. Депеша кінчить ся словами: „Я сам відвічальний за всьо; становища просто неможливо було удержати". — Та поразка Анґлійців викликала в Льондонї велике пригнобленє.

Бесїда посла Вахнянина

виголошена в державній Радї, дня 27 жовтня, при розправі над заявою правительства.

Висока Палато!

Передовсїм прошу приняти запоруку, що можливо-прихильної вашої уваги не надужию, та що не думаю до горячого огню доносити сьвіжого підпалу.

Скілько разів в тій високій Палатї, як і в галицкім соймі, порушено национальне питанє, старав ся я завсїгди отрясти ся з становиска партийного, а ніжне се питанє розбирати безсторонно. З сего становиска не зійду я і нині. Є се вправді тяжке, а навіть невдячне становиско, коли приходить ся ставати межи зяючі, пушочні горла борючих ся сторонництв. Але теперішнє, дуже поважне, політичне положенє, як і моя вдача не велять менї брати участи в шалїючій борбі. Наколи можливо, то рішив ся я впливати проясняючо і успокоюючо. В розправі беру участь з порученя моїх близших одномишленників, щоби пояснити становиско руского народа супроти заяви теперішного правительства і других сторонництв високої Палати.

Висока Палато! Переведена дуже остра розправа дала ясний доказ, що ми в сїм парляментї через довші часи будемо заєдно мати до дїла виключно з сторонництвами национальними. Всї бесїдники, не виймаючи заступників більшої посїлости, більшого промислу, а навіть межинародного соціяльно-демократичного сторонництва, виступали в повним одушевленєм і з глубоким пересьвідченєм в национальній справі. Можна сказати, що национальне питанє заволодїло в теперішній хвилї весь парлямент, весь наш ум, наші чувства, наші змаганя і нашу дїяльність. І думаю, що ніхто не повинен маловажити сеї прояви, хто намірив теперішнє положенє розсудити точно і

---

72)

О СПАДЩИНУ.

(Повість з анґлійского).

(Дальше).

— Любий Данилку, та-же то чисто хиба з розуму треба вийти, щоби таке говорити! — сказала пані Дурска; — таже то таке ні се, ні то, що й гнївати ся за то годї. Тото пристрастне роздразненє, то лиш наслїдки горячки, яка тебе мучить. Щож я можу тобі иншого на то сказати, як лиш то, що люблю тебе поправді і щиро; що твій вплив ублагороднив моє серце, підніс мого духа; що я тепер навіть не подумаю нїчого такого, чого би ти незнав — не маю ніякої надії, котра би на тобі не спочивала. Ти повинен би тому вірити, Данилку, бо кожде слово, кождий мій погляд повинні би переконувати тебе о правдї, на котру я не хотїла би клясти ся тобі в подібний спосіб як тепер. То велика мука для мене знати, що ти сумніваєш ся о менї.

— Коли я тебе скривдив, то злий чоловік з мене — сказав Данило зтиха.

На другий день досьвіта пішов він знову до др. Вестбрука.

— Не буду Вам нині забирати часу — сказав він до доктора, стискаючи єму руку. — Приходжу до Вас лиш задля одного питаня. Чи тоті ознаки щезли би, коли би черз вісім днів не брати тої отруї?

— Розумів ся — відповів доктор. — Природа бере борзо верх знову. Але коли хочете зробити пробу зі своїм слугою, то раджу Вам лишити ся довше без него. Лишіть ся, скажім, дві неділї.

Але Данило виїхав з Льондону не для того, щоби свого старого слугу виставити на пробу, хоч лишив лїкаря в тім переконаню, що він виїздить длятого. Виїхав ще того самого вечера, але взяв Джервіса з собою.

Здоровлє єго поправляло ся з кождим днем, ба, з кождою годиною, від коли він розлучив ся з Павлиною. Не побув ще й десять днів в Парижи, а горячка щезла; єго безустанна спрага і то якесь ослаблене щезло також. Став знову той сам, що давнійше, але то подужанє було для него страшнїйшим, як були найгірші ознаки хороби, бо оно казало єму, що руки зрадника, котра відбирала єму здоровлє і силу, треба шукати в віллї Ґільтон.

В тім домі була лиш одна особа, що могла би щось зискати через єго смерть, а тота могла мати великий зиск.

— Она мене нїколи не любила — думав він собі. — Она все ще любить Реджінальда Еверстронґа. Моя смерть дала би її маєток і свободу; дала би їй можність віддати ся за того, котрого дїйстно любить.

Він вже не вірив своїй власній любови. Він був переконаний, що єго підійшла невірна женщина, і що тота рука, котру він з такою пристрастною ніжностию тулив до своїх уст, домішувала єму день в день отруї до напитку, котра поволи коротила єму віку.

По двох недїлях вернув Данило Дарґун з Парижа, і зайшов зараз до Павлини. Єму здавало ся, що то єго обманула скінчена комедиянтка, найгірша з женщин, що не мала анї трошки серця, і він сам грав трохи комедию, щоби виміркувати єї підлоту.

Хочу єї пізнати — хочу виміркувати цїлу єї підлоту — казав він сам до себе. — Скажу убийници в очи, хто она! Тогди й щезне на завсїгди з мого серця тота шалена любов, і здалека від тої сирени, що менї затроювала жите, знайду спокій знову.

Підчас свого побуту в Парижи дістав був Данило кілька листів від Павлини. Були то листи, з котрих віяло найщирійшою, найбезкористовнїйшою любовю; але єму здавало ся кожде слово лиш штучно придуманє, кождий вираз брехнею. Ті самі листи кілька недїль перед тим були би єму здавали ся виразом чистої правди і природности.

Дивно здоров вернув назад до Анґлії. Джервіс, що в Парижи не відступав від него, приносив єму що дня каву, котру власноручно робив для него.

В своїм помешканю в Льондонї застав він лист від Павлини, в котрім она єму писала, що виглядає єго кождої години в віллї Ґільтон.

Він і зараз пішов туди. Старав ся придушити в собі своє внутрішнє зворушенє — старав ся запанувати над своєю нетерпеливостию, але то єму не удало ся.

Пані Дурска сидїла при вікні в комнатї, призначеній для гостий, коли дано знати, що прийшов пан Дарґун.

Она повитала свого нареченого з ознаками найщирійшої прихильности і зрадіня, котрі очевидно старала ся укривати.

найти відповідну дорогу до виходу з сего національного лябіринту.

Проява ся не заскочила нас однакож нечаяно і не повинна на нікого з нас впливати пригноблюючо. Природний розвій Австриї, яко різноязичної держави, виплекав сю прояву, а неподане національних прав більшости австрийских народів принесло з собою те, що національне питане станули тепер перед теперішним правительством в сих острих формах. Я не хочу перецінювати, не хочу представляти справи в чорних красках, але думаю, що мій суд справедливий, наколи скажу, що австрийскі народа вже наткнулись на себе, що національна борба розгоріла вже в кождім коронним краю о мішаним населеню, та що — sim falsus propheta — може в найблизшім часі розведесь в Австриї національна межиусобиця, наколи рішаючі чинники не мали би зрозуміти неминучу потребу остаточного і справедливого порішеня національного питаня в Австриї (Браво).

(Конець буде).

Новинки.

Львів дня 1-го падолиста 1899.

— **Всї три рускі владики**, з'їхавши ся передвчера у Львові, відбули конференцию у митрополита. Еп. Чехович повернув до Перемишля, а еп. Шептицкий відвідав семинарию духовну, переночував у оо. Василян і має виїхати до Відня а звідти до Риму ad limina apostolorum.

— **Огонь**. В ночи дня 29-го с. м. згоріло в Устриках сорок і кілька домів жидівских і один християньский, в котрім містила ся аптика. Доми з виїмкою двох були деревлянні і криті ґонтами. Причиною огню була мабуть неосторожність в однім з домів.

— **Сьмілої крадежи** допустив ся дня 21-го с. м около 8-ої години вечером Стах Білус, відправлений перед роком хлопець в Вікні у п. Ц. Украв з замкненого столика 4.500 зр. виломивши замок долотом. Завдяки енерґічному слїдству городеньскої жандармериї, зловлено дня 26-го с. м. в Копичинцях злочинця і найдено при нїм ще 4333 зр.

— **Самоубийство**. В Стрию застрілив ся в понедїлок звістний купець Константин Лехицкий. Причиною самоубийства була нервова недуга.

Господарство, промисл, торговля, гиґієна і вихованє.

Ради господарскі.

— Осїнна робота в садї. Хто хоче мати якийсь хосен з свого саду, нехай тепер, коли найдогіднїйша пора до того, добре коло него походить. Ось в чім тепер найважнїйша річ: Листе вже опадає і на дереві видко не одно, чого перед тим не можна було доглянути. Отже треба взяти малу городничу пилочку, скробачку, ведерце з розробленим вапном і щітку до біленя, лип городничий і паски паперу або хоч би лиш клоча та піти до саду і обчищувати дерево за деревом. Насамперед треба пообтинати всї сухі галузки на дереві, а відтак скробачкою (коли нема догіднїйшої під рукою, то можна ужити й сапи, але тупої), пообскробувати на гиляках мох і стару, відставшу кору та придивити ся добре, чи де не загнїздили ся які усїльницї, і ті гнїзда понищити. Так само треба цїлий пень добре обскробати, здерти на нїм стару відстаючу кору, але осторожно, щоби не нарушити здорової, зеленої. Обчистивши так дерева від вершка аж до споду, треба їх ще побілити вапном, котре не лиш хоронить дерева від морозу, але й нищить всякі комахи, які би ще лишили ся під корою. Вапно до побілюваня дерев повинно бути досить густе, а щоби було більше сїре, треба додати трохи саджі. Коли би можна додати ще крови, то вапно буде держати ще лїпше. Коли вапно на деревах висхне, привязує ся ще в горі на пнях паски паперу, котрі відтак намащує ся липом, на котрий ловлять ся всїлякі комахи, що в осени, а навіть ще з початком зими лїзуть на дерево. Хто не має такого липу або не уміє его собі зробити, нехай обвяже дерево в горі клочем, але так, щоби оно було розтерхане, а не скручене і збите. (По довщи треба клоче відновити). По сїй роботї треба землю доокола дерева так далеко, як далеко сягає коріне, скопати, посипавши еї перед тим вапном. Коли дерева стоять на піснім грунтї, котрий з весни не був добре згноєний, то землю треба добре віллляти гноївкою.

— Чому лїпше скопати землю в городї вже в осени? Насамперед скопавши землю в осени, не треба еї вже копати з весни, досить лиш заскородити граблями. З весни треба нераз довго чекати, заким можна копати, а тимчасом надходить инша пильна робота. Земля скопана в осени, через то, що довший час виставлена на воздух, стаесь урожайнїйша. Через скопане землї в осени нищить ся богато хробів, котрі сховали ся в землї, а при копаню знов їх викинуло ся на верх. Добре єсть в осени на скопану землю пускати дріб, котрий вишукує хроби і нищить їх. Наконець велика часть городових ростин любить відлежалу землю. Але може бути і так, що лїпше копати аж на весну, н. пр. тоги, коли земля ще перед зимою має богато вогкости в собі, бо тогди опа би, скопана в осени, через зиму набрала в себе ще більше вогкости.

— Годоване телят. На годоване телят треба дуже зважати, бо опісля буде ся мати з них тим лїпшу худобину. Телята не повинні корову довше ссати як 4 до 6 недїль, або через той час треба їх годувати сьвіжим молоком. Коли би довше ссали, або довше годувало ся їх сьвіжим молоком просто від корови, годоване було би занадто дороге. В першім часї по відлученю треба їм ще давати незбираного молока, а по осьми днях можна вже давати і збиране з водою із увареного льняного насїня, а наконець самого збираного молока. Щоби набирали більше костий, можна їм домішувати до корму по трошки т. зв. нашого (фосфорокислого) вапна. Дуже добре також давати телятам вівса, 1 або 2 кіля на день.

— Годівля качок заслугує на як найбільшу увагу, бо з поміж всего дробу ніякий не дає ся так легко виховати як молоді качки. Коли їх через 14 днів держати тепло і годувати з початку яйцями звареними на твердо змішаними зі шкіркою з хліба і дрібно посїченою кропивою, то они будуть борзо рости і самі годувати ся. Годоване качок не єсть анї так дороге анї трудне, як годоване курий, бо они їдять що небудь, а коли ходять свобідно, то самі шукають собі поживи. Годоване качок есть ще й задля піря дуже важне; піре качок єсть дуже добре і що до доброти стоїть на рівнї з найлїпшим гусячим пірем. Задля піря треба держати білі качки, а не сїрі або сорокаті. Качки нищать також всїлякі хроби, слимаки, усїльницї і т. п. а при тім не порпають

Данило Дарґун знову так загнав ся був в новий напрям своїх гадок, що тота укривана радість здавала ся єму лиш новою комедиєю. Мимо того серце его було подїлене між любов і ненависть, коли побачив перед собою свою наречену в так незрівнаній красї. Ненавидів злочин, котрий їй приписував, а мимо того любив еї, любив мимо еї злочинного поступованя.

— Ти дуже блїдий, Данилку, — сказала она по перших словах повитаня. — Але дякувати Богу, тобі очевидно полекшало. Виджу по твоїм лици, що ти здоровійший. Горячка щезла і очи тобі вже не сьвітять ся так неприродно. О мій наймилїйший, яка я щаслива, що виджу в тобі таку зміну! Не можеш собі того і подумати, кілько я натерпіла ся, коли виділа як ти день за днем стаєш щораз блїдший і щораз більше ослабаєш.

— Так, день за днем, Павлино — відповів молодий мужчина. — Здоровле і сили опускали мене постепенно — моє житє поволи, майже незначно, але зовсїм певно зникало.

— А тепер вже тобі лекше, Данилку? Чуєш то по собі і знаєш, що єсть якась зміна?

— Так Павлино. Менї стало робити ся лекше від тої хвилї, коли я виїхав з Льондону. Від того часу моє здоровле поправляло ся очевидячки.

— Видко, що тобі треба було зміни воздуха. Як то нерозумно зробив твій лїкар, що не порадив тобі того відразу! А тепер коли ти вже тут, то можу чей мати надію, що буду тебе знов так часто видїти, як давнїйше? Чи будемо жити знов після давного звичаю і вернемо знову до наших улюблених вечерків?

— Чи тобі тоті вечерки дїйстно були такі любі, Павлино? — спитав пан Дарґун поважно.

— Ах, Данилку, таже ти то прецї знаєш!

— Я не знаю тайни цїлої глубини твого серця, Павлино — відповів він якимсь дивно сумним голосом. — Чи здавала ся менї самою красою, чистотою, правдою. Але звідки я то можу знати, чи то не так лиш менї здавало ся? Щож дає менї певність того, що образ Реджінальда Еверстронґа не займає все ще місця в твоїм серци?

— Ти мене обиджаєш, Даниле! — відозвала ся на то пані Дурска з гідностию. — Але в день твого повороту не хочу гнївати ся на тебе. Видко, що твоє здоровле ще не зовсїм поправило ся, бо у тебе все ще такі чорні гадки, ти все ще маєш таке якесь неоправдане підозрїнє.

Хоч і як він пильно слїдив, то все-таки не міг відкрити анї слїду якоїсь сьвідомости вини в тім краснім личку, на котре споглядав з таким гірким напруженем. Его підозрїнє було би навіть на короткий час притихло. Тота делїкатна, біла ручка, на котрій сьвітили ся дорогі каменї, що були дарунком від него, чей не могла бути рукою убийниці.

В нїм почав вже відзивати ся успокоюючий вплив надії. День і ніч просив Бога, щоби єму дозволив викрити невинність тої, котру так дуже любив. Але давні ознаки недуги, горячка, ослаблене, неприродна спрага, якесь палене в горлї, вертали знову; а сим разом Джервіса вже не було. Его пан намовив его, щоби він поїхав в гостину до своєї відданої доньки на провінциї, котрій досить добре вело ся.

Данило Дарґун пішов до одного із найперших лїкарів в Льондонї. Постановив собі порадити ся нового лїкаря, щоби переконати ся, чи погляди того другого згоджують ся з поглядами дра Герлї Вестбрука.

Новий лїкар, доктор Чіпендель ставив тоті самі питаня, що і доктор Вестбрук, і по довшій розвазї сказав пацинтови з цїлою понадою і осторожностию, що то суть наслїдки якогось повільного затроєня.

— Чи моє житє в небезпечности, пане Чіпендель? — спитав він.

— Безпосередно не грозить Вам нічого. Отрую подавано Вам очевидно в дуже маленькій дозї. А всеж-таки старайте ся як найскорше увільнити ся від всїх, що Вас тепер окружають. Не допускайте до того, щоби хтось посягав на Ваше житє. Хто домішує Вам отрої тому могло би прийти на гадку побільшити дозу.

Данило Дарґун вийшов від лїкаря по довгій розмові і пішов просто до Павлини Дурскої, щоби з нею попрощати ся.

Вже тепер анї на волос не сумнївав ся. Аж страх его взяв від тої певности. Мусїв на віки усунути любов з свого серця; погорда і омерзїнє мусїли заняти місце там, де колись панувало небесне чувство.

Від часу розмови з лїкарем став він пригадувати собі всї подробности своїх зносин з Павлиною. Не що иншого, лиш що то она давала єму що дня по трохи отрої.

Але як она давала еї?

Отсе питане старав ся він тепер вияснити. О то вже не питав ся, чи она винна чи невинна. Він пригадав собі, що кождого вечера по їдженю, як то єсть звичай на континентї, випивав чарочку лїкеру, котрий подавала єму Павлина власною рукою. Єму робило то приємність, брати ту хорошу точененьку чарочку з еї дрібної ручки. Той знаменитий лїкер длятого так єму смакував, бо то Павлина его єму подавала.

Але тепер був він вже переконаний, що она в тій чарочцї лїкеру подавала єму отрую.

Він нераз не хотів его пити, але Павлина то якимсь миленьким поглядом то солоденькою принукою все его намовила.

Она, як звичайно ожидала его. Еї тоалєта була чудовна; она старала ся ще збільшити нею свою красу в его очах. Говорила бувало жартом, що она тим мусить відплачувати ся єму за его добродїйства.

і не роолять такої шкоди як кури, або як гуси, котрі вискубують траву з корінєм.

— Земля до вазонків. Для більшої части ростин, які держимо в комнатах, вистане добра земля з города, до котрої домішає ся четвертину або пяту часть піску. Беґонії, ґеранії, фуксиї, рожі і т. п. удають ся в такій земли зовсім добре. Коли хочемо таку землю поправити, то треба додати до неї по рівній части землї з інспектів, або землї з перегнилого листя. Ще ліпша як земля з листя єсть та земля, яка знаходить ся декуди в спорохнілих вербах або дубах. Мішанина трох частий землї з города, двох частий дуплавої землї і одної части піску єсть знаменита. Також можна мати добру землю, коли наріже ся дерна і поскладає ся єго на купу травою до споду і лишить ся, щоби перегнило.

— Живий пліт з верби, котрий не богато коштує а добру службу робить і красно виглядає, можна завести собі слїдуючим способом: В осени, або остаточно і рано з весни, заким ще сок рушить ся, тне ся вербові патики 3 до 5 центиметрів грубі в довготї півтора до двох метрів, після того, як високий має бути пліт. Тоті патики мусять бути однаково довгі і на долїшнім грубшім кінци гладко притяті так, щоби кора не була нарушена. Здовж місця, де має стояти живопліт, витягає ся шнур і до того шнура робить ся відповідним до того зелїзним прутом або яким коликом, косо в один бік діра на 25 до 30 центиметрів від себе. Коли дійде ся до кінця шнура, робить ся такі самі діри косо в противний бік. В тоті діри вкладає ся відтак приготовлені вербові патики і придоптує ся землю коло них. В той спосіб зробить ся з тих патиків решітка; а щоби она ще міцнїйше стояла, то до горїшного перехрестя привязує ся вербову ліску. З весною верба прийме ся і стане пускати галузки. Такий пліт треба бодай два рази до року притинати, щоби добре заріс.

Всячина господарска.

— Солодка горівка з тернівок. Спілї тернівки сушить ся насамперед в малїй теплотї. Відтак бере ся 30 тернівок і половину ваги з них великих розинків та ровтирає ся все разом, при чім кістки тернівок треба потовчи. Ту мішанину дає ся опісля до фляшки, що може змістити в собі три чверти літри і наливає ся до неї чверть літри як найлїпшого спіритусу та чверть літри переваренї, але вистудженої води. Фляшку затикає ся добре корком і ставить ся на 14 днів в теплім місци, а від часу до часу потрясає ся нею. Відтак переціджує ся горівку через полотно, при чім ще тернівки і розинки добре витискає ся. По тім варить ся сируп із 10 дека цукру з маленькою скількостию води і збирає ся добре шумовину, зливає ся переціджену горівку назад у фляшку і додає ся до неї зробленого сирупу. Опісля доливає ся ще тілько води, щоби фляшка була повна, затикає ся добре і ставить ся в спокійнім місци на два дни. По тім часї перефільтровує ся горівку через бібулу або т. зв. очищеву вату раз або два рази і наконець зливає ся до фляшки, закорковує ся добре і ставить ся в холоднім місци. Лікер буде тим ліпший, чим старший.

— Політуровані меблї відновити можна слїдуючим способом: Наскробати тоненько стеарини (зі стеариновоі або т. зв. у нас мілевої сьвічки) 51 ґрамів; відтак розіґріти осторожно 72 ґрамів терпентинового олію, додати до него стеарину а коли розпустить ся, лишити, щоби мішанина застигла. З того зробить ся масть, котрої дрібку бере ся на вовняний платок і політурує ся меблї, розтираючи масть доокола раз коло разу. Наконець витирає ся ще на сухо чистим вовняним сукном.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

— Закон о деревах при дорогах. Видїл краєвий виготовив вже проєкт закона о садженю і охоронї дерев при дорогах, котрий має предложити на найблизшій каденциї сойму. Після того проєкту всї дороги в краю, громадскі, повітові, краєві і державні (т. зв. цїсарскі) мають бути обовязково обсаджені деревами овочевими або дикими, там, де би садженє дерев овочевих показало ся неможливим. Ми до сего можемо лиш ось що сказати: Дай Боже, щоби сей закон не остав ся лиш на папери і приніс дійстно якийсь хосен. По нашій думцї обсаджуванє доріг деревами овочевими може мати практичне значінє лиш там, де люди і можуть і уміють з'ужиткувати овочі, чого о наших людех не можна сказати і треба ще буде богато, богато часу, заким то зможе бути. Не можемо длятого не висказати обави, що така робота хоч в засадї дуже добра, буде в практицї коштувати дуже богато гроша і труду, а принесе за то дуже мало хісна.

— Краєве заведенє городниче в Залїщиках. Під заведенє городниче в Залїщиках закуплено вже землю а тепер веде ся робота около окруженя муром і парканом 10 морґів землї та виставленя будинків. Від 1 вересня с. р. іменував Видїл краєвий управителя, котрий ще сеї осени має приступити до заложеня города і шкілок. Заведенє се має не лиш учити городництва і робити досьвіди, але також заосмотрювати тамошні сторони добірним материялом до заводженя садів. Особливу увагу має ся звертати на морелї і виноград, котрі в залїщицких сторонах дуже добре удають ся.

— **Цїна збіжа у Львові** дня 1 падолиста: Пшениця 8·15 до 8·30 зр.; жито 6·20 до 6·50; овес 5·30 до 6·—; ячмінь пашний 5·25 до 5·60; ячмінь новий —·— до —·—; горох до вареня 5·75 до 6·75; вика 4·30 до 4·60; сїмя льняне —·—до—·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 4·40 до 4·60; гречка 6·75 до 7.25; конюшина червона 45·— до 50·—; біла 30·— до 45·—; тимотка —·— до —·—; шведска —·— до —·—; кукуруդза стара 5·40 до 5·70; хміль —·— до —·—; ріпак 10·50 до 10·75.

— **Цїна рогатої худоби** на віденьскім торзї. На торг д. 30 жовтня пригнано рогатої худоби призначеної на заріз 5278 штук, між тим з Галичини 545, з Буковини 24 штук. Цїна не змінена. Галицкі тучені плачено: пріма 35 до $36^1/_2$ зр.; секунда 32 до 34 зр.; терция 28 до 31 зр. Воли з пашї плачено по 20 до 28 зр. за 100 кільо живої ваги. Бугаї і корови по 21 до $35^1/_2$ зр.

— **Цїна безрог у Відни.** На торг дня 30 жовтня привезено загалом 10.288 штук безрог, а між тими з Галичини 4.033 штук. За тучені угорскі плачено 37 до 38 кр., за галицкі молоді 32 до 41 кр. за кільо живої ваги.

— **Цїна всїляких товарів**: Цукор: сирий loco Aussig платять 12·20 зр. продають 12·25 зр. Рафинада 1-а з Відня цїлим ваґоном платять $42{\cdot}37^1/_2$ зр.; продають 42·50 зр. — Цукор в гранках І-а платять $43{\cdot}37^1/_2$ продають 43.50 зр.; ІІ-а $43{\cdot}12^1/_2$ до 43·25 зр. Цукор у великих головах моравский на падолист—грудень платять $13{\cdot}37^1/_2$ продають 13·50 зр.; в малих головах 13·50 до 13·75. — Кава: Сантос з Триєсту платять 40·—, продають 46·— зр. Сантос ординарна плат. 33·—, прод. 34·50 зр.— Порторіко після сорти плат. 70·— прод. 110 — зр. Ява жовта, середна плат. 76.— прод. 120·— зр. — Коріне: Перець чорний з Триєсту плат. 70·—; прод. 71·—зр.; перець білий плат. 107·—, прод. 109·— зр. Все за 100 кільо. — Розинки у Відни: Коринти 12·25 до 13·50 за метр. сотн.; Eleme 14 до 38 зр.; червоні кандийскі 12·— до 12·50 за 100 кільо, — Мікдали солодкі 84 до 86 зр. за 100 кільо з Триєсту. — Олива італїяньска найлїпша 69 зр., далматиньска —·— до 37·— за 100 кільо без мита і бочки з Триєсту. —

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 1 падолиста. Вчера вечером приїхав Є. В. Цїсар з Ґеделле до Відня і удав ся до Шенбруна.

Баден-Баден 1 падолиста. Цар з царицею прибули сюди вчера в товаристві гескої пари княжої. Привитала їх на двірци дуже сердечно великокняжа пара баденьска. Вечером цар виїхав назад до Дармштадту.

Задар 1 падолиста. Помер тут архієпископ Далматиї Григорий Раичевич в 73-ім роцї житя.

Обідали разом; лиш панна Брюир служила їм до товариства. Она держала ся здалека і була так рівнодушна як звичайно; але як би Данило не був занятий виключно лиш Павлиною, то був би добачив, як она з під ока але проникаючим поглядом дивила ся на него.

При сїм обідї не було оживленої розмови і дуже мало веселого настрою. Данило був розсїяний і понурий. Не їв майже нічого, але пив часто і богато води, бо тота вічна спрага змушувала єго до того.

По обідї принесла панна Брюир чарочки і лікер, і як звичайно поставила перед паню Дурску.

Павлина наляляла до чарочки з червоним як рубін сподом курасао і подала єї свому нареченому.

— Нї Павлино, я не буду нинї пити лікеру.

— А то чому, Данилку?

— Я чогось не здоров — відповів він — і вже менї того курасао досить.

— Як хочеш — сказала Павлина і поставила чарку на поставчик, з котрого єї взяла.

Панна Брюир вийшла була з комнати і обоє наречені лишили ся самі. Сидїли одно напроти другого при хорошо заставленім столї — він повен розпуки в своїм серци.

— Чи сказати тобі, чому я не хотїв взяти чарки з твоєї руки, Павлино? — спитав Данило по хвили мовчаня. — А може ти ощадиш менї тої душевної муки, щоби я тобі сказав то, що покриває тебе ганьбою?

— Я тебе не розумію — відповіла Павлина тихо та видивила ся на свого нареченого зі страхом і здивованем.

— О Павлино! — відозвав ся Дарґун; — длячого стараєш ся укривати ту обманьчивість, котру я викрив? Я все знаю?

— Щож такого? — промовила перелякана женщина.

— Все то, чого ти допускала ся — твій злочин. О Павлино, признай ся до зради, котра мала позбавити мене житя, а котра, коли то не удало ся, позбавила мене на віки спокою. Коли ще маєш в собі щось людского, то бодай одно слово жалю, бодай спізнений вираз покаяня нехай покаже, що маєш ще в собі бодай трошки жіночого чувства.

— Хиба він з розуму зійшов — подумала собі Павлина, коли здивована видивила ся на Данила.

— Не удавай бодай, що мене не розумієш, Павлино!

— Твої слова для мене такі — відповіла пані Дурска страшно перепуджена, — як би їх вимовив який божевільний. Бій ся Бога, успокій ся і говори розумно.

— Менї здає ся, що я досить розумно сказав.

— Я твоїх слів зовсїм не розумію. Чогож я маю каяти ся? О який злочин ти мене обвиняєш? Кажи!

— О найгірший, найстрашнїйший зі всїх — відповів Данило; — о злочин убийства.

— Убийства?

— Так; о злочин троєня.

— Даниле! — крикнула Павлина і голос від страху завмер їй на устах; відтак подала ся взад від него і майже омлїваючи упала на крісло. — Ох, чогож я старала ся поговорити з ним на розум? — заводила он з тиха; — він зійшов з розуму — божевільний! Бідний мій Данилко! — говорила она з тиха заходячись від плачу. — Ти зійшов з розуму та ще й мене доведеш до того. Не говори до мене! Лиши мене саму. Ти мене своїм безумним обжалованем перепудив. Іди собі, Даниле, змилуй ся, іди собі.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Краховецкий.

І Н С Е Р А Т И.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).